

KOVAS.

Savaitinis darbininku laikraštis.

Nr. 20.

PHILADELPHIA. PA. 29 Rugsėjo (September) 1905 m.

Metas I.

I SKAITYTOJUS.

Galibut, kad per šią savaitę perkelsime „Kovos“ redakciją į kitą vietą, taigi labai galimas daiktas kad vieno numerio išleidimas susitrukdys. Meldžiame skaitytojus į tą taisyti ir nesulaukiant sekančio Nr. „Kovos“ neapmaudauti.

Nuo „Kovos“ išleistuvės.

Visiems tiems mūsų vientaučiams, kurie iki šiol skaitė „Kovą“ už dyką, kaip žvalginius (sample) numerius, su atinančiu numeriu liausimės siuntinėti. Kiekvienas gavęs laikraštį, raudonai užadrisuotą, turi žinoti, jog jam yra siunčiama paskutinis numeris. Togidėl visus tuos maloniai užprašome prisiųsti prenumeratą. Nereikia ilgai vilkinti, nes paskui, pertraukus siuntinėjimą, iširs laikraščio komplektas, kurio numarių paskui vargiai bebus galima gauti. O kadangi „Kova“ išėina didelės knygos formoje, tai kiekvienas skaitytojas, už teip mažą prekę, gale metų sudaro nuo 400 puslapių storio knygą. Už tuos pinigus niekad ir niekur panašios knygos negalima gauti perkant, vien tik galima įgyti išrašant laikraštį ir prigelbstint jo išleidinėjimą kooperatyvišku prenumeratos budu. Toliau, kada „Kovą“ padidinsime, padauginsime lapus, illiustruosime pašiniiais, tos knygos svarbumas dar daugiau pasididys. Per metus susidarys gražus rinkinėlis straipsnių, apysakų, eilučių ir kitokios literatiškos medegos, kuri nenustoja savo svarbos prabėgus ir dešimties metų. Taigi, duokit šia ranką, broliai! Visi iš vieno galime padaryti stebuklus; vienas gi – nieko.

„Kovos“ Išleistuvė.

Rosijos konstitucija.

Pasūtis ant carų sosto, Mikė II iš „dievo mylistos“ per ukazą pajukavojo iš savo pavaldinių, kviesdamas jų atstovus į „tautišką susirinkimą“, kuris dėlei atžagarėivės rinkimų metodos galėtų pa-

nešėti vos į viduramžių luomų seimą, perstatydamas tiktai turčių kliasą ir svarstydamas reikalus viešpatystės slapta, prie uždarytų durių, jei bent valdžia kuomet susimislytų pavelyti tatai daryti ir viešai. Ir teip esant, tautišką susirinkimas pats negali nieko galutinai nutarti, nėra paskutinis žodis pasilieka pačiam autokratui, beje gaujai jo vyriškų ir moteriškų ramsčių. Įvairios žemės dalys, kaip Suomija, Lenkija, Užkaukazė, Siberija, centrališkoji Azija, netapė prileistos prie to nereikalingo debatų kliubo; dėl minėtų šalių ciesoriška višta žada prie progos padėti kitoniskus kiaušinius, beje perinti po senovės uždraudimus, priespaudą, persekiojimus.

Reikia buti kvailiu ar veidmainiu, kad proklamaciją šitokios begėdystės galėtum vadinti „konstitucija“ ir pasveikinti kaipo pradžių naujos galdynės Maskolijoje, kuomet aišku yra, kad mėginama yra tiktai gelbėti nuo prapulties guodą ir galybę institucijos, kuri finansiskai, morališkai ir intelektualiskai nusibankrutėjo ir užsitraukė apjuokimą ir panikinimą viso svieto.

Napoleonas I buvo pasivelyjęs tolygią konstituciją prancuzams dovanoti, ir jo paties aprinktas senatas turėjo ne svarstyti viešpatystės reikalus, bet viską nutarti, ko ciesorius reikalavo, o žmonių aprinktas tribunolas turėjo tik liežiuviu plakti, bet neįgalėjo nieko nutarti. Tačiau tai įvyko laikuose, kada Prancuzija buvo patrijotizmu persigėrusi ir didžiosios savo pergalėmis; o čia japonai maskolius visą patrijotizmą išpliekė laukan iš skuros, ir žmonės Maskolijoje carui ir jo urėdninkams nieko daugiau neturi kaip bombas, gaisrą, kartuves...

O vienok ir mes negalime apsieiti nepasidžiaugę. Caras, kaip buvęs, teip ir liko – kraujo lekuojančia bestija; negali pateisinti jį pusšutystė, plonprotystė. Juk jis stovi po žmonių skundu kaipo žmogžuda Kišineve, Maskvos, Peterburgo, Varšavos, Baku, Odesos ir tt.; juk jis ant savo sąžinės turi ir karę rytinėje

Azijoje su visomis jos baisybėmis. Tokio siaubuno vardas, kurio smagenynėje rods vaidinas dvasės Kaligulos, Nerono, Džingischano, Attilos, Mac-Mahono ir kitų geryneigos stabdytojų, teturėtų buti minimas su karščiausia neapykanta, tačiau – nors tai gal išrodys įdomiai – jo naujausias švindelio ukazas mus džiugina: nepasiekė jis savo mierio, nenuramdys žmonių, bet priešingai – paskubės revoliuciją Maskolijoje, ir gal dar sukurstys tarptautišką vargšų pasikėlimą, kurio mieriu bus nevien permainymas valdžios ir įvesdinimas konstitucijos, bet nušlavimas šalin šiadykštės kapitalizmo sistemos, ir užvesdinimas draugijos, kur nebus ponų ir vergų, turčių ir vargšų, tik visi dirbs su teisingu padalinimu lobių – kožnam pagal užpelną, kožnam pagal reikalą. Gal to dėlei teip prezid. Rooseveltas rupestingai stengėsi taiką tarp japonų ir maskolių perserdinti: turčiams visų žemių dreba, oi dreba kailis!

Tokia konstitucija, kokią Mikė II paleidė iš savo pilvo, nepatrauks prie savęs nė maskoliškųjų vampyrų, o ką jau sakyti apie darbo žmones! Darbininkai, kuriems net nepavelyjo įsteigti debatavimų kliubų, jau dabar visuose kampuose atsiliepia riaušėmis ir sustabdymu darbo. Teip-pat profesoriai, raštininkai ir kiti gaivalai, kurių įtekė vyriausybei „neištikima“ pasirodo, esti suimami ir velkami į kalėjimus. Kožnas neprielankus atsiliepimas laikraščiuose apie caro ukazą tapė uždraustas, ir žinoma, tuomi smarkiaus tas ukazas bus kritikuojamas pakampėse ir uždraustoje literaturoje.

Juk ir Karolis I Anglijoje ir Liudvikas XVI Prancuzijoje tolygiais parlamentariškais juokavojimais mėgino prilginti savo despotišką užmačias, kaip kad dabar daro Mikė II, tas išgama, pamėgdžiotas Ivano Gresmiojo. Anų laikų komedija užsibaigė tuomet, kada galvos viešpačių „iš dievo mylistos“ nuriedėjo nuo kaladžių į mėšlyną. Ką tuomet anglai ir prancuzai, kaipo buržujiniai mukeriai ir miestelėniški jakobinai

įstengė atlikti, tai to paties šiandien galima dar labiau tikėtis nuo Maskolijos social-revoliucionierių, kad jie savo tautos šėtonui nepasidrovės parengti tikrai peklišką katilą.

Nekurie peizotojai tikisi, kad su tuomi ukazu prasidėsianti nauja gadynė Maskolijoje. Išrodo, kad nauja gadynė prasidėjo, tik ne su caru ukazu, bet su nugalabijimu baisunų, kokiais buvo Plėvė, Sergijus, Szuvalovas ir kt., o ypatinagai su diena, kada raudonasai vėlukas iškilo ant laivo „Potiomkin“. Centralistiška Maskolija su konstitucija, ir su autokratišku caru, juk yra absurdas, ir negali toliau žmonėms akių apdumti; ji turi pulti! Tautos, kurią Maskolija pavergė, turi nuo Maskolijos atsiliuosuoti, ir įgyvendinti federaciją savo tarpe, paremtas ant pagrindų laisvės, geryneigos, apšvietimo, ir lygybės visų gyventojų. Maskolija nesiduoda reformuoti, ją reikia suardyti, sudraskyti į skutus, idant jos vardo neliktų ant žemlapio. Sic semper tyrannisi!

Maskoliškoji „konstitucija“ yra paika, kaip ir Maskolijos caras. Revoliucija ėjo savo keliu, ir eis toliau, iki paspims saulutė liuosybės kaip darbo žmonėms – maskoliams, teip ir nuvertoms tautoms, tarpe kitų ir mums – lietuviams.

Taigi ir męs svetur gyvenantieji lietuviai, neatlyškime: žodžiu ir darbu mokykime tamsesnius brolius pamylėti laisvę, o kovojantiems už tautos laisvę nesigailėkime aukų.

Zinios isz Lietuvos.

Lietuva atsimainė dabar. Daugiur (nevisur, žinomas daiktas) virte verda. Nė pažinti jos negalima. Žmonės vargų naštos prislėgti kyla augstyn, pakelia galvą, ištisia sulenktą sprandą, jaučiasi žmonėmis. Valdžiai išreiškiamas pasipriešinimas ir paniekinimas; ta baimė, guodonė išnyko. Kova prieš valdžią apsiereiškia politiškos demonstracijose, streikuose, protestuose, užsipuolime ant valdžios įtaisų ir valdininkų, kenkime valdžiai. Tai yra barometras, pagal kurio galima numanyti, koks oras yra.

Nuolatos atsibuna demonstracijos. Susirenka žmonės, iškelia raudoną vėliavą – ženklą pralieto kraujo, tam tyčia pakviestas oratorius laiko revoliucijinę prakalbą. Pastiprina susipratusių, uždega juose kovos ir keršto liepsną, atverčia abejojančius, nesusipratusių. Nepareina sąvaities, kad nebutų pranešta, jog ten ir ten atsibuvo demonstracija. Didelis skaitlius jų buvo Suvalkų gub., o Kauno gub. – Ukmergės ir Ežerėnų pavietuo-

se. Iškilmingiausios buvo didesniuose miestuose – Kaune ir Sziauliuose. Vilniuje teip yra apsunkiutos sąlygos, jog sunku padaryti mažiausius susirinkimus, didelis jautimas negalėjimo slėgia darbininkus. Baimė padarius didelę demonstraciją nustoti daugiaus, negu laimėti, sulauko darbininkus nuo to. Bet reikia tik impulso, reikia uršiai valdžios nedorybei išjudinti žmones, kaip tat atsitiko Kaune ir Sziauliuose, o tada nieks nesuturės mynios nuo išliejimo savo keršto ant nuožmių persekiotojų, kaip tai buvo Lodzėje, Varšavoje ir kitur.

Sziauliuose, pradžioje rugpiučio, kazokai užmušė darbininką. Sustojo ant jų visas miestas. Darbininkai prieš tą išreiškė protestą įtaisydami iškilmingas laidotuves caro aukai. Tukstančiai žmonių ėjo paskui jo grabą, plavė savo vėliavos su revoliucijiniai parašais. Ant kapų buvo laikytos kalbos, išrodyta valdžios ir jos tarnų šunybės, išreikšta valdžiai bausis paniekinimas, prizadai atkeršto... Policija ir kazokai stovėjo aplinkui, bet nė ne kuštelėjo; nes žinojo gerai, jog už mažiausią darytą kliautę, butų jos nelikę nė skutų. Kaune liepos mėn. dragunai užmušo du žmones. Buvo du dideliu iškilmingu mitingu; politiškos kalbos nurodė padėjimą ir kelią jo panaikinimui. Mobilizuotos buvo visos revoliucijinės spēkos. Ir čia valdžia tylėjo.

Revoliucijinė dvasia kyla ir kyla. Ir jau sulaukėme to, kad jau Kauno gub. nuo 15 (28) rugp. yra susilaukus pastiprintos sargybos. Galimas dalykas, jog bus įvesta vėliaus ir kariškas padėjimas, tas prigulės nuo kilimo revoliucijinės dvasios.

Darbininkų streikai tapo nuolatinu apsiereiškimu. Yra tai pradžia susipratimo. Tankiai per kovą su ponais prieina prie politiškos kovos. Ir juo labiaus ponai priešinas darbininkų reikalavimams, tuom stipresnis yra darbininkų užsidegimas, tuom greičiaus subręsta jų apmądas ant skriaudikų. Kaikur streikuojanti darbininkai susirėmė su policija ir kazokais.

Ikišiol Lietuvoj valdininko ypata buvo nepalytėtina, jos žodis – šventas. Dabar tas išnyko, kitur nyksta. Dabar kaikuriam, nedoresniam ir gyvastį atima. Pirmas krito lietuvis-katalikas Matulianckas Kovarske, Ukmergės pav., apie kurio užmušimą atsirado daugybė legendų, viena už kitą grazesnių; paskui Budkoj žemskis Valickis (lenkas-katalikas), o dar neseniai Kupiškyje mokytojas 13 rugp. (n.s.). Neminime čionai apie atsikirus atsitikimus nužudymu policiantų Kaune ir Vilniuje.

Kaikurie policiantai jau išanksto rupinas atsipirkti ir stato kainą. Anykščiuose pristovės pasikvietęs vieną žydėlį, kurį laikė už socialistą ir žinantį, kad gali jį nudėti, prašė, maldavo, kad jį nekabavotų, o jeigu nori butinai jį pašalinti, lai pasako, tai tuojaus, jis mėsias tarnystę. Urėdninkas, teipat, žada išduoti visus judošius-skundikus, jeigu blogai jam prisėis. Palangos policeisteris lietuviams inteligentams, su kuriais jisai susieina, už miestelio rodo savo prietelius – du revolveriu, rodo, kaip gerai mąkas šaudyti. Dreba mat tie, ką turi blogą sąžinę! Apart statauš ėjimo prieš valdžią, yra dar kitas: kandimas jai ir iš užpakalio, iš šono, davimas jai per kapšuką su pinigais. Jau daugelyje vietų aciu agitacijai žmonės nemoka mokesčių, o be pinigų valdžia negali laikytis. Juk valdžiai pinigai – tai ką žmogui kraujas, be jo kunas miršta. Ta sriovė eina platin ir platin. Toliaus: atėmama carui pelnas naikinant caro degtinę ir neimant jos visai. Iš degtinės šinkavimo caras daug pelnija. Išardžius monopolius valdžia daug nustoja. – Prieš pat pabaigiant karę buvo apšaukta mobilizacija. Daugelyje vietų buvo pasipriešinimas valdžiai, kitur gi išsiplatinus žinioms apie karės pabaigimą mažai kas tebėgo, ir mobilizacija ramiai praėjo.

Žmonių šiausimasis negalėjo teip dykai praeiti. Kalėjimai pilni. Vienus suima dėl demonstracijų, kitus dėl ardymo monopolijų, kitus kaltina dėl noro užmušti vieną kitą valdininką, o dar kitus dėl streiko. Teismas greitas. Per 1-2 mėn. ateina sprendimas policijos. Jau vienas (J. Kačergis) ištremtas į Oloneko gub. ant 3 metų, kalėjo tik apie 2 mėn. Kalėjimus pripildo dabar sėrmėgiai, darbo žmonės, ne inteligentų judėjimas, masas sukilo ir kovoja.

Įdomu pažiūrėti, kas veikia dabar, iš kur atsiranda tie naujos gadynės revoliucionieriai. Dirba tik darbininkai – sočiaus ir miesto. Prisideda dar mazlaukiai ukininkai ir jaunumenė iš visur nors net ir iš turtingųjų. Turtingieji ukininkai-gi tyli, sulauko karštesnius, bijosi patįs dalyvauti: turtas laiko juos apkabines, bijosi jo nustoti, bijosi puli į nežinomą ateitį. Nors iš kitos pusės reikalingos jiems demokratiškos reformos negali buti įvykintos kitais, kaip tik revoliucijos keliais.

Dvarininkai, žinomas dalykas, priešingi revoliucijiniam judėjimui. Jų atgalai numą parodė ir tas, ką nutarė per savo seimelius: kas nori dalyvauti juose, privalo turėti didelį turtą.

Kunigai tik retkarčiais parodydavo savo neužsiganėdinimą. Tik kaikurie pa-

rodydavo
Vyskupai
su policija
Valdžia
lietuviško
vių Balsas
padarius s
Gal tat ne
cijonieriai
kų laikra
nius Zimi
klamavoja
toks organ
didžius k
negu tat b
Naujas
reikalavim
laikymas a
j vietą, pu
spaustuvė
Varant
nijose yra
kos išaugo
lenkų soci
perėjo prie
7.12

DA

„D.B.
vėrusi Lie
vė“, kuri :
po žemval
revoliucija
metų po 5
„Cleve
spanidino
kietų, su j
vo susirin
susirinkim
570 St. Cl
linimo tarj
jų prie sus
tijos.

„Raso
„Ant prieš
čiu, reikia
nuo Sacha
nius, pasi
forma, pa
parašius ir
pasitintiu
„Is „V
šymą: – „
(su „ponų
nors kitat
duota.“ –
Akyva tas
das užgau
skaitymo.
esme dėk
mus apgar
„Raso
rėdytė „F

rodydavo savo prielankumą revoliucijai. Vyskupai, visa jų vyriausybė ėjo iš vien su policija, naikino socialistus.

Valdžia žada įtaisyti savo laikraštį lietuviškoje kalboje. Juom busęs „Lietuvių Balsas“ Kaune. Panašiai valdžia yra padarius su lenkais, leisdama „Osviata“. Gal tat nepriskaitys popieriniai revoliucijonieriai jo prie revoliucijinių legalistikų laikraščių, kaip tat atsitiko su „Vilniaus Žiniomis“; pirm to, teisybė, jos reklamavojamos jų darbabendrių kaip toks organas... Tai gi prisieis labiaus ir didžiaus kovoti su legalistika laikraštija, negu tat buvo daroma ikišiol.

Naujas padėjimas iššaukia ir naujus reikalavimus. Ginklų pagaminimas, užlaikymas agitatorių, kelionės jų iš vietos į vietą, pagaminimas raštų, užlaikymas spaustuvės.

Varant darbą trijose Lietuvos gubernijose yra dideli išleidimai. LSDP. spēkos išaugo paskutiniame laike: likučiai lenkų socialistų, pribuvusieji Lietuvon, perejo prie lietuvių.

7. IX. 05

J. Lizdeika.

DARBININKŲ KRONIKA.

¶ „D. Balse“ nr. 8, apsiskelbė susitvėrusi Lietuvoje nauja draugovė „Laisvė“, kuri susideda iš „vieno Liet. kampe žemvaldžių“ ir pasiėmė tikslą šelpti revoliuciją, mokėdami jos reikalams ant metų po 5 kap. nuo dešimtinės.

¶ Clevelando 3-čia kuopa LSPA. atspaudino „Kovos“ spaustuvėje 500 tikių, su pranešimais vietos ir laiko savo susirinkimų. Kuopelė gana darbšti, susirinkimus laiko kas utarninką, po nr. 570 St. Clair str. Tie tikietai bus dėl dalinimo tarp vietinių lietuvių ir linkimo jų prie susirinkimų, prie socialistų partijos.

¶ Rašo drg. P. Galskis iš Chicagos: – „Ant priešaukimo geros valios vientaučių, reikalauti nuo Japonijos paleisti nuo Sachalino salų politiskus ištremtinius, pasinaudojome „Kovoje“ paduota forma, parašėme peticiją, surinkome 9 parašus ir išsiuntėm ant vardo Japonijos pasiuntinio Takahiros, Vašingtonan“.

¶ Iš „Vienybės“ gavome šiokių už prašymą: – „Atsiųskit greitai n. 15 „K-os“, (su „ponų poteriais“). kiek turite, arba nors kitatiek (20 egz.), jau viskas paduota.“ – Suprantama, kad pasiuntėm. Akyva tas, kad lietuvius pats poterių vardas užgauna kaip elektrika ir verčia prie skaitymo. Sziuom syk bet, ak – kaip mėš esame dėkingi kunigėliui Vizgirdai, už mus apgarsinimą!...

¶ Rašo iš Shenandoah, Pa.: – „garbi rėdytė „Kovos.“ – Malonėkite prisiųsti

man tą N „Kovos“, kuriame telpa ponų poteriai. Gal jie yra labai akyvi, kad tiek daug triukšmo pridarė. As norėcia juos išmukti, nes muzikų poteriai jau nubodo kalbėti... Czion Shenandoah'yje mažai yra skaitančių naudingesnius raštus, juoms geriau patinka „Saulė“ ir jos kalendaroriai su pasakomis: „mano klapatai su mano paciu.“... viso labo, P.J.B...čius.

¶ Apturėjome keletą Partijos turtan angliškai-lietuviškų gramatikų, išleistų P. Mikolainio. Prekiuoja 1.25. Kurie iš draugų reikalauja, pasiskubinkite parsitraukti ir tuom sušelp partijos reikalus.

¶ Ateinančiame „K-os“ numeryje patalpinsime „Lietuvos socialdemokratų Partijos Manifestą.“ Atkreipiame atydą visų draugų, kad pasistengtumėt tą raštą visur ir visiems parskaityti. Ypač reikia įduoti į rankas mūsų priešams, kuriė per neišmanymą, kiti per dvasišką apjakiimą, tretį tiesiog žmonės blogų mieurių, perstato socializmą už baisią žmonių išmėklą. Iš manifesto matysis kiekvienam, kad socialistai eina tiesum žmonių keliu, neužsipelno jokių dėmių ir rupinasi pilningu įvykdymu lygybės, meilės, brolystės – žemiško rojaus. „Kovos“ numero bus atspaudinta daugiau, negu paprastai ir nuleista pavienių numerių prekė iki 2c – Apsteliuokite, prisiųsdami pinigų, arba markutes, arba tik prizadus užmokėti po išpardavimo. Tapatenta tas numeris į kiekvieno lietuviu rankas!

¶ „Lietuva“ išleido antrą dalį, A. Lallo sutaisyto angliškai – lietuviško žodyno, kurią galima kiekvienam lietuviui amerikiečiui prisiulyti, kaip neišvengtina įnagi prasimokymui angliškos kalbos. Veikalas gana mūsų literaturai brangus ir reikalingas lygiai prieščiokams kaip ir inteligentams. Prekiuoja gražiai apdarytas \$ 4.00 ir galimas gaut „Kovos“ redakcijoje.

¶ Drg. K. Rutkus rašo „Vienybės“ 38 n., jog esąs jau pasveikė ir ketina vėlėi užsimti socializmo agitacija tarp Amerikos lietuvių. – Sveikiname, bro!au! Trokštume kad juo daugiau rastųsi tokių pasišventusių žmonių.

¶ Amerikoje gyvenantiems lietuviams nuolatos rašo iš Lietuvos, jog eina garsas apie naują mobilizaciją (ėmimą karėn) jaunų vaikinių ir paaugusių atsarginių – Beabejo tas garsas turi savo pamatus, nes ir kitų daugybė ženklų atrodo, kad dar valdžia rengiasi iškelti karą su savo žmonėmis, dar ji nepasisotino ganėtinai žmonių krauju. Reikia tikėtis, kad visi dabartiniai palengvinimai, valdžios nuolaidos, yra tik miegzolės, kad primigdyti revoliucijinį socializmą ir tyliai, užpulti ant darbininkų su aršesniu smaugimu,

negu per paskutinį dvidešimtmetį. Budekime, broliai!! Kirskime hydrui galvas dabar, kol ji susipančiojusi pati!..

¶ „Zvaigždė“ 38 n. teipgi išbarė „du kunigu“ (Zilinską ir Pėžą) už išviliojimą nuo žmonių pinigų, surinktų revoliucijai. Tie „du kunigai“ net ir dievuočiausių žmonių tarpe išaukė didelį pasibiaurėjimą; „Ž-ė“ juk ir nenoroms turi sekti savo gauomųjų „avelių“ nuomones, kitaip netektų šilimos.

¶ „Katalikas“ 38-ame n., savo „patemdinimuose“ (tfu! norėta sakyt: „patėmijimuose“) apskelbė svietui naujieną. Girdi, revoliucijinės aukos einą ant „tukimo visokių liberalų.“ Reikią velik su tais pinigais padėti carui pargabenti iš Japonijos kareivius! Czia užaina ant mislių senesni paskalai, buk Amerikoje lankęsi visoki caro šnipai, kad papirkti ar bent riebiai „patepti“ laikraščius Rosijos valdinių. Ar nebuvo jie tik ir Chicagoje!...

¶ Grapas Tolstojus pradeda vis aštryn kariauti prieš socializmą. Japoniškas laikraštis „Czokugen“ patalpino jo laišką, kuriame išsireiskia, jog socializmas esąs „persilpnas“ ir „prigavingas“. Matomai, senukui žali akiniai, kurius dabar dėvi, kitaip perstatų dalykus. Reikėtų jam nusipirkti raudonus. Tas primintų jam liejamą milijonų kraują. Bet, sunku yra gimusiam didžponiui išsimauti iš kailio. Caro „artimas draugas“ ir skelbėjas nuolankumo valdžioms, kitaip į socializmą ir negali žiūrėti.

¶ Angliški socialistų laikraščiai labai pasekingai varo socializmo agitaciją su pagelba juokingų karikatūrų ir paveikslėlių. Pasišiniai kitąsyk daugiau pasako negu raštas. Sziuomi atsišaukiame prie mus vientaučių, kurie užsiima risavojimais, papiešti „Kovai“ dailių paveikslėlių, ant tėmos dabartinių „laisvoje“ Amerikoje persekiojimų socializmo.

¶ Tulas draugas F.B. užklausia mums, ar teisybė, kad Amerikos kongresai bando įvesti nuolatinę armiją, priverčiant kiekvieną valstietį atbuti, kaip ir Rosijoje, karumenės tarnystę. Ant to atakome, kad tiesa. Rengiamės tame klausime, kaip atspėsime, patalpinti straipsnelį. Nuolatinė armija labai greitai galės įvykti, ypač viešpataujant tokiai gudrai galvai, kaip Teodoro I.

Darbu skrytyje.

Philadelphijos 2000 parvotojų nutarė išeiti į streiką, nes darbdaviai atmetė jų visus reikalavimus, tarp kurių svarbesniejie yra šie: pakelti mokestis iki \$ 3.60 ant dienos ir subatoj nuo pusdienio

„KOVA“

Lietuvių Darbininkų Laikraštis.

„KOVA“ išleista kas penkycia.

Kaštuoja ant metų \$2.00

ant pusės metų — \$1.00

ant 3 mėnesių — 50 c.

Europon — \$2.50.

Visokiuose susisėsimuose turi but adro-
suojamą sziaip:

„Kova“

412 Siegel St.,
Philadelphia, Pa.

Apgarsinimai mokas:

Sykis už colį — 50 c.

Mėnuo už colį — \$1.00.

Metai už colį — \$10.00

„KOVA“ The Lithuanian weekly, publi-
shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 412
Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50

One inch one month \$1.00

One inch one year \$10.00

Subscription rates:

One year \$2.00

Six months \$1.00

Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“

412 Siegel Str.,
Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905,
at the post office at Philadelphia, Pa., under
the Act of Congress of March 3, 1879.

atleisti nuo darbo. Streikai apims iki
400 darbaviečių.

|| Pittsburgo, Pa., langinių stiklų ke-
turiuose dirbtuvėse prasidėjo darbai. Anot
laikraščių tai ten net stokuoja prisima-
nančių tam darbe darbininkų. Jeigu ku-
rie iš lietuvių tą darbą moka, tepabando
ten įsisprausti.

|| Philadelphijos Baldvino lokomotyvų
dirbtuvė gavo apsteliavimą nuo Japoni-
jos padirbti 250 lokomotyvų. Vidurinių
užsakymų teipgi ganėtinai. Darbo butų
aibės, bet čion labai menkai moka ir la-
bai blogos darbo apystovos. Ypatingai
čion daug sužeidžia ir užmuša.

|| Mt. Carmel, Pa. — 8 rugs. čia buvo
apstus susirinkimas anglekasių, iš prie-
žasties laikytų prakalbų per unijos pre-
zidentą Mičelį. Szis paskutinis, seniau
raginęs anglekasius ruoštis į busimus
pavasaryj streikus, dabar apskelbė, jog
jis streikų nenorįs. Girdi, tik susivieny-
kim visi į uniją, o mūsų bus viršus ir
teip. — Skudrus paukštis! Nebuvo kam
jo užklausti, kiek jis gavo „patepti“ nuo

anglės baronų už atvertimą kito evange-
lijos lapo, už stumdymą organizacijos,
kaip pilkos, tai į streikus tai atgal. Juk
darbdaviai į reikalaujančius pagerinimo
darbininkus išsiunčia miliciją, kurios
kulkos nekludo p. Mičelio šilkinės skry-
belės, tik varsto vargdienių krutines.
Už taigi tik šie jie ir galetų spręsti apie
savo sątikius su darbu, reikalauti pageri-
nimo sąlygų, didesnių mokesčių; reika-
lauti išrinkti tokius tiesdarius, kurie ne-
uždraustų jiems streikuoti; prigulėti į u-
niją ne dėl žalio guzikučio, bet kad ga-
lėtų iš vien rinkti urėdinkus tik iš savo
luomos, gyventi tik sau, o ne kapitalis-
tams, nė švelnėms ponaičiams Miče-
liams.

|| Pennsylvanijos anglių kastynių vie-
špats Baer, apreiškė angliakasiams, jog
atmeta jų reikalavimus 8-ių valandų
darbo dienos. Jeigu gi per streikus jie ir
priverstų prie to, tai Baer sako: „mės
ant anglies pakelsime prekes, ir visume-
nė turės už jūsų išlaimejimą skaudžiai
apmokėti.“ — Juk jau seniai tas priritra,
kad visumenė apmoka kapitalistams už
kiekvieno streiko nuostolius. Bet „visu-
menė“ yra akla. Visumenė yra darbi-
ninkai. Darbininkai yra visasvietinė u-
nija. Nereiktų kitokių unijų, nereiktų
jokių streikų, jeigu darbininkai sykį ir
ant visados nugriautų savo išnaudotojus
nuo savo krauju subudavotų altorių.

Isz lauko Partijos.

Pittsburgo, Pa., 6 kuopa LSPA., 17
rugsėjo laikė savo mėnesinį susirinkimą
su prakalbam. Terp kitko, nutarė pa-
duot užmanymą visumenei ant apsvars-
tymo, kaslink pinigų sudėtų kelionei de-
legato į tarptautiškąjį darbininkų Sei-
mą. Šanariai kuopos, aukavę ir delega-
tui, o kad jos netapo tam tikslui sunau-
dotos, maloniai pataria visumenei, kad
tuos pinigus paskirtų, kaipo auką, revo-
liucijai; nes dabar svarbi yra proga, kas
kitą sykį teip greitai gal neatsitiks, nes
nuog visumenės jos yra suaukautos tad
reiktų but jos reikalams ir sunaudotos.
Sumokėjom mėnesinių mokesčių 5.80, ir
organui „Kovai“ aukų 1.30. Prisirašė 6
nauji šanariai.

Vardan 6-tos kuopos

Pirmsėdis susirinkimo

Fort. Bagočius

Sekret. J. Miliauckas.

PRIE PRAKTIKOS Partijos spaudos komisija.

Draugų chicagiečių (4-tos kuopos) į-
nešimai (žr. „K-s“ 14 nr.) turi tą svar-

bą, kad pajudina praktiškus klausimus,
— nėra visokia partija tiktai tam ir susi-
tveria, kad savo prižįstias teorijas
pradėt taikyt prie praktikos. Todėl tie
įnešimai ir nepasiliko aidu skambančiu
giriuje; jau kelios kuopos jiems pritarė;
tas parodo, kad mūsų draugai moka ir
nori rimtai darbuotis, — tai geras zen-
klas.

Visi nutarimai geri, bet yra terp jų ir
neperaiškų. O kadangi jie, kaip ma-
tyt, eina per balsus, tai vertėtų, prieš
pradėsiant balsuot, gerai juos apsvars-
tyt, kad nebutų bereikalingas ausinimas
burnos.

Sziaip visi tie nutarimai, draug su re-
dakcijos paaškinimais, rodos klandžių
neturi. Tik vienas man išrodo visai nei-
aškūs — tai klausimas „Partijos Spaudos
Komisijos“.

Apie tai ir noriu išstart savo nuomonę.

Spaudos Komisija organizuosis prie
Centr. Komiteto ir rupjįs „partijos or-
gano ir kitokiais spaudos reikalais lygi-
nai jų *techniškąja* kaip ir *medegiškąja* pu-
se.“ Pažiurekim. 1) Techniški spaudos
reikalai: a) redagavojimas — apdirbimas,
pataisymas rankraščių, o iš dalies ir pa-
rašymas jų, — tą atlieka redaktorius; b)
statymas — statytojus (zecerio) darbas;
c) spaudinimas — spaudintojų (drukorių)
darbas. 2) Medegiški reikalai: a) pini-
gai; b) įrankiai (mašina ir t.t.); c) vieta
(spauštuvė) ir t.t.

Kaip matyt, pirmieji reikalai (tech-
niški) turi tam tikrus savo išpildytojus,
ir, mano nuomone, Spd. Komisijos čia
nereikia, nes ji vis-tiek nepavaiškšios
kas-sykis, lyg koks akamonas, prižiūrėt
redaktorių, zecerį, spaudintojus. Viskas,
ką galėtų atlikt, tai korekta; bet tai ne
klausimas; tą atlieka pats redaktorius.
Taigi Komisijai lieka tik rupinimasis me-
degiškais reikalais; čia ji užvaduotų re-
daktorių, kuriam I-mas seimas pavedė:
a) iškolektavoti mokestis už apgarsini-
mus ir vesti jų rokundą tam tikroje kny-
goje; b) vesti prenumeratorių ir prenu-
meratos knygas. Bet ar tai butų praktiš-
kai? Man rodos — ne. Pagaliaus sp. Ko-
misija užvaduotų ir I-ąją (Philad.) ku-
pą, kuriai pavesta „priežiura ir kontro-
lė“ Partijos išdo. Bet nekas per užva-
das, kadangi Komisija turi but išrinkta
iš tos pačios kuopos!

Tai teip išrodo. Bet dar pažiurekim
šitą dalyką: Komisija rupjįs „organo ir
kitokiais spaudos reikalais“. „Kitokiais“
— tai reiktų suprasti: knygų spaudinimo
reikalais, ne kiteip.

Atmetus grynai „techniškąją ir mate-
rijališkąją pusę“, iš pirmosios to sakinio
dalies matyt, kad Komisija turėtų but
kaipo „literatiškas komitetas“, kuriam

rupetų pagaminimas, apsvartymas arba peržiūrėjimas rankraščių ir padavimas jų į spaudą ir t.t. Tas tai ištikro svarbus dalykas. Komisijai rupinantės, be abejonės, daugiau atsirastų ir rankraščių (gal tai ir yra tie „medegiški spaudos reikalai“?) Tai viena. O antra – esant daugiau šitos medegos, nebereiktų talpinti organe apie Sauerveino raštus ir apie visavietinės kalbos reikalingumą, nes būtų galima parinkti spaudai medegą atsakančią mūsų programui, socializmo idėjai, tai yra – nenuskriejančią nuo tikrųjų darbininkų reikalų. Beje, paminėjau „mūsų programą“. To dar neturim. I-mas seimas jo apdirbimui išrinko tam tikrą komitetą (kuriame ir aš turiu garbę... sėdēt sudėjus rankas!). Tas komitetas, tai jau ir yra kaipi („ne visai“) „literatiškas komitetas“ arba „sp. komisija“. Nežinau, gal šita paskutinė turės geresnes ypatybes, jeigu aš ją teisiškai suprantu, lygindams prie „literatiško komiteto“. Teip manau pasiremdamas da ir ant neperaiškiaus redakcijos prierišo, kur sako: „butų gerai, kad mūsų partijos draugai pratintųsi šį-tą veikti ir patįs įvestų pasidalinimą darbo, ir tuomi visi jį lengviau ir gražiau atliktume.“ – Bet koks čia „pasidalinimas darbo“, – pridėsiu – spaudos darbo, – tarp „mūsų partijos draugų“, jeigu tas darbas yra pavedamas (teip balsuoja) vienai-vieninteliai kuopai, ir tai ne visai, o tik iš jos išrinktajai „spaudos komisijai“? Lengvesnis ir gražesnis spaudos darbo atlikimas prigulės ne vien nuo „techniškos ir medegiškos pusės“, bet ir nuo teip vadinamų „dvasišku“ pajiegu.

Rankraščiai, straipsniai yra medega. Parašymas straipsnių pirmučiausiai, žinoma, priguli nuo technikos (mokėjimas rašyt). Bet ne visi pažįstanti šitą rašymo techniką, aš šį-tą parašyt. Gerai, kad Philadelphiajio yra mūsų draugų, kurie galės ne tik pagamint spaudai medegą, bet ir „gražiai“ ją apdirbt, prirengt. Bet, daleiskim, gali atsiktik, kad I-mos kuopos sąnariai pasisakys, kad jie nėra kompetentiški sulyg „pasidalinimo“ ir „grauzas“ atlikimo to darbo. Tada išeis teip, kaip toje pasakoje: „Nemoku rašyt, né skaityt, o j karalius deda!“ TM Dė jau vieną syk turėjo tokį incidentą, renkant Literatišką Komitetą...

Mēs turime rupintis praktiškiau darbuotis. Ant galo, gal aš tą „spaudos komisiją“ ne teip suprantu, kaip kiti draugai, kurie už ją balsuoja. Todėl tegul chicagiečiai, ar kas kitas geriau paaiškina, kad nebutų jokių abejojimų, ir tik tada tegul eina tas įnešimas per balsus.

J. Baltrušaitis.

Išganymas.

Nel joks atpirktojis atėjo
Iš nežinomų aukštumų,
Kurs buk žmones vargšus norejo
Iš traukti iš klonio vargų.
Veltul mėg atpirktoju lauksim
Atėnant kur iš debesų. —
Jį savo maldoms nenutrauksim, —
Kad neitų kryžius vargdienų.
Tikt toks, kuris velka vergtiją.
Ir mato vargą draugbrolių,
Gal pasišvėsti už žmoniją,
Gal vesti mus laisvės keliu.
Išganimą tegalim semti
Iš savo kruvinų žaizdų;
Štai diegas laisvės ima kelti
Kraujuotus dirvonus vergų...
Tiktai vardienis savo luoma
Savoju krauju išganys:
Sutūrkė kapitalą slaubiną,
Pragarui žiaunas uždarys.

(Pagal vokišką, J. Driskius)

Padalinimas revoliucijai pas-kirtu auku.

Laikraščiai praneša apie padalinimą pinigų, susirinkusių Centr. Am. Liet. Rev. Szelp. Kom. rankose; pinigai jau išsiūtinėti. Padalinamas pinigų viešus nežinia kokio pamato įsiai prisilaikė, nes kiekvienam puls į akį jo neteisingumas.

Prie revoliucionierių priskaitė ir varpiečius-demokratas. Kaip tad jie tapo revoliucionieriais, nėra žinoma. Kodėl neparodė visumenei, nes tikiu, kad visumenei būtų naudinga žinoti. Kamgi slepiasi su tuom CALRSK. ir patįs varpiečiai? Lai ištraukia nors vieną supelėjusį faktelį, kurs liudytų, jog jie yra revoliucionieriais! Nemislju, kad patvirtinimui nurodys tą, jog aprašo revoliucioninius kitų darbus, arba rašo, kad ž a d a eiti revoliucijos keliu. Tokį saiką imdami turėtume priskaityti kiekvieną anglų laikraštinišką, kuris aprašys revoliucioninius lietuvių darbus, aprašys kaipo chronikierius, užganėdinimui žingeidžios publikos. Ne, tam reikalingi darbai, revoliucinijai, o ne plepėjimai, frazos. Taigi maniau, kad ir CALRSK. teip nuspręs. Demokratai pagal savo padėjimo ir negali būti revoliucionieriais. Spaudą leidus jau karšinas, baigia dienas, o rodos dabar tokioj valandoj reikėtų apsi-reikšti gyvybei, sujudimui; tuomtarpu dabar net žinių iš Lietuvos jiems stokuoja. Remdamiesi ant turtingesnių jie negali būti revoliucionieriais, nes šie nėra visai. Darbininkai ir prie jų prisiglaudžiantieji mažturčiai – jiems neprieinami. Prieg tam tarp jų reikalingas darbas, o jiems poneliams neišpuola tepties. Ir duodamas varpiečiams 150 dol., C. Komitetas nuskriaudė revoliucinį judėjimą Lietuvoje, o aukautojai buvo tam tikslui paskyrę.

Toliaus Komitetas padarė antrą neteisybę: įsiai „draugiečiams“ paskyrė 225 dol., tiek pat kiek Lietuvos Socialdemo-

kratų Partijai. Vadinas pastatė ant lygios mažą kuopelę ir didelę partiją. Ant ko pasiremdamas padarė įsiai tokį išvedimą? Juk tai yra ne lygios spėkos, nėra teipat žinoma, perdaug konspiratyviškai elgėsi. Jeigu įsiai būtų į spėkas žiurėjęs, tai būtų galėjęs skirti proporcionališkai, ir maža tik surinktų pinigų tebutų tai kuopelei kliuvus. Matomai, čia buvo kiti dalykai.

Patvirtinimui nurodo laikraščius, kuriuose buvo aprašoma, ką kas padarė. Taigi paėmęs „Draugo“ leistus raštus, atydziai perkratęs C.K. tų būtų galėjęs rasti vien LSDP. darbus, nes ten aprašomos jos įtaisytos demonstracijos. Argi aprašyme svetimų darbų matė savarankišką darbą? O kad apie demonstracijas žinojo, tai nėra dyvų, juk jos viešai daromos, kiekvienas praėivis galėjo žinoti. Nemislju kad čionai būtų radęs „draugiečių“ revoliucinį darbavimąsi!

Ir jiems davė lygiai su LSDP!

Bene už tuos užpelnus draugiečių buvo duota lygiai, kad ardo LSDP. darbą, ką liudija jų pačių raštai?

Apsvarstęs C.Kom. būtų galėjęs rasti tik vieną rimtą organizuotą spėką revoliucinę – Liet. Soc. Dem. P-joje, o įsiai paskyrė jai vos trečią dalį visų surinktų pinigų.

Trumpam pranešime C. Komitetas nurodo motyvus, kodėl teip skirstęs. Vienas – jog žiurėjęs į spėkas, netikęs visai, kaip matėme angščiaus.

Antras – įvairių kliausių ir nuomonių žmonės, kurie dėjo revoliucijai pinigus. Su tuom pilnai sutinku, bet ir įsiai, taisai dalykas, netinkamai suvartotas.

Aukos buvo duodamos revoliucijos reikalams, o ne visoms kuopoms ir kuopelėms, leidžiančioms Lietuvos užsieniuose įvairius raštelius. Taigi tiems tegalima buvo pavesti, kas tikrai varo revoliucinį darbą. Galėjo, daleiskim, aukauti koks silpnadvasis, kuris pats nenori ir negali dalyvauti revoliucijoje, galėjo aukauti ne-revoliucionierius, nes norėjo tik naudotis iškovota laisve pats, galėjo socialistas, laisvamans tai duoti, bet visi jų pinigai tik revoliucijai aukauti. Reikėjo Cent. Kom. žiurėti į aukautojų valią, į jų norą šelpti revoliuciją, o ne į tą, kas aukavo.

Neklysiu, jeigu pasakysiu, jog amerikiečiams nėra žinoma apie demokratų varpiečių ir draugiečių darbus. Arė ir akėjo vienė, o pašalpa kitiems. Mano nuomone, padaryta tai buvo prieš visumenės valią.

C. Komitetas išrinko ypatingą saiką pažinimui revoliucinės spėkos, jeigu net „Vilniaus Žinias“, atgaleivių leidžiamas, galėjo laikyti už revoliucinės.

Visumenė, matomai, pripažino už revoliucijinę spėką tikrai LSDP. Patvirtinimui galiu pristoti šitokius faktus. Kokią audrą pasipiktinimo sukėlė „Draugo“ atsišaukimas į amerikiečius, rodo brooklyniečių atsakymas. Toliaus – visur nurodoma darbai, reikalavimai LSDP – laikraščiuose, susirinkimuose. Ar buvo kur kalba apie demokratų, „draugiečius“, ar žino kas jų norus, jų darbus? Pagaliaus tai rodo ir aukos stačiaiėjusios „D. Balso“ redakcijai iš Amerikos, pripažino LSDP. už kovojančią veikiančią spėką.

Teisybė, vienas Cent. Kom. narys J. Naujokas pasipiktino tuom, kad pinigai stačiai į Europą nusiųsti. „Kovoje“ 10 nr. užrėžė jisai straipsnyje „Atžagareiviai nesnaudžia“ Bostono lietuviams, kam pinigus stačiai į Europą siuntė. Pavadino juos atžagareiviais; kad daugias butų tokių atžagareivių, puikiau eitų revoliucijinis darbas, negu prie nešiojančių tik pirmėivių vardą! Siuntė LSDP. nes kitos revoliucijinės partijos nežinojo. Gal buti Naujokas nežinojo kam pasiūstas, nes laikraščiuose nebuvo pranešta, kokiui adresu pasiūstas. Tie „atgaleiviai“ nesuuntė nė „Varpui“ nė „Draugui“. Skyrimo pinigų „Varpui“ ir „Draugui“ terandu vieną išaiškinimą, – jog norėjo palaikyti juos, gal buti spyrė prie to simpatijos ar pažiūros bendros. Nes nei taikymas į visumenės norą, nei žiūrėjimas į revoliucijines spėkas čionai neapsireiškę pakol.

Teisybė, gal užmesti, jog mums įplaukė pinigai ir iš kitur. Tas teisybė, daug įplaukė iš Lietuvos ir iš užsienio lietuvių ir prašalalaičių; bet jų nepakanka, o antra – Centr. Kom. tuomi dalyku negali užsiimti. Jisai tegalėjo, jo konferencija tiesiė prie pinigų esančių jo rankose.

Berods tuli „cnatlyvicjie“ gali pasipiktinti, jog mes gal perdaug pinigų norime. Tai teisybė, baisiai esame godūs, esam jų išalkę, nes plyšių daugybė, turime daugybę reikalaujančių maisto, o daug norime atsiekti, daug norime praryti – praryti su kaulais ir mėsa visą dabartinę tvarką. Mūsų kunas auga, reikalauja daug maisto, bet ir daug veikia. Godumas yra pagirtinas.

Gal buti balsu nepasakys, o tik pamislys: esat nešvelnūs, reikia paprašyti meiliai. Ir tas teisybė: visumenės reikalas, o ne privatinis, visumenės aukos, o ne privatinės; rupinamies ne savo ypatų reikalais, garbe, bet išgelbėjimu vargdinų iš-po ponų ir despotų jungo, todėl n dyvai, kad prisimanoma apie t i e s a s, o ne malones, mylistas...

Tikiu, kad aukos plauks LSDP. iš da-

lies ir stačiai jai, kaip tat buvo pirmiau. Tas prigulės nuo aukautojų noro, ar jie norės vienai LSDP. skirti, ar net ir ne revoliucijonieriams ir nežinomoms bei nežinančioms ko nori, organizacijoms.

LONDONE

J. Lizdeika.

6 rugsėjo 1905.

Reikaluose L.S.P.A.

10 Rugsėjo mūsų Shenandoah, Pa. kuopa LSPA. turėjo susirinkimą, ant kurio apsvartinėję įnešimus Chicagos 4-tos kuopos, mes tiems įnešimams pritarėme, išimant škirsnjį 4-tą, kurį, anot Redakcijos paaiškinimo, negalima įvykinti. Teipgi perkratinėjome ir kitų kuopų įnešimus. Pritariame įnešimui Pittsburg-Alleg.-Wilmerding 6 kuopos, kad numazinti kainą „Kovos“ pavienių numarių, nes nors mes dar nepardavinėjome, tačiau pripažįstame, kad iš tiesų per brangu po 5 c.

Apart to darėme peržvalgą ikišiol išėjusių „Kovos“ numarių. Atradome, kad per daug mažai „Kovoje“ aiškinamas socializmo mokslas, ir per daug išklysta iš savo kelio. Straipsnis „Ponų poteriai“ No 15 visai nenaudingas, o, Reikalingumas visasvietinės kalbos“ – peranksti užkliudytas klausimas. Patariame, kad redakcija imtųsi sistematiškai išguldinėti socializmo teoriją, nurodytų netobulumą dabartinės Suv. Val. valdžios; paaiškintų, kiek gero unijos padaro ir ko joms truksta. – Nes apie socializmą daugelis kalba, bet, ištiesų, netur jokio supratimo apie jį. – Ant šio susirinkimo prisirašė vienas sąnarys.

☩ Sekret. kuop. A. Baltrušaitis.

Prierašas Redakcijos. – Biednas Lafarguo! Biednas Markso – „socializmo tėvo“ – mokintinis ir žentas! Argi jis mislijo rašydamas aitrias satiras prieš kapitalą, kad tos satiros tiek suerzys lietuviškų širdžių! Argi jam, tokiam uoliam marksistui ir socialistui, smilktelėjo per „proto sėdenę“, kad jo socializmas vėlesnių socialistų bus keikiamas ir smerkiamas? Argi jam blykstelėjo nors kibirkštėlė abejonių, kad socializmas per dešimtmečius, vieton eiti pirmyn, apsuks jau išdirbtas dirvas ir sugrįš ant dirvonų, stovėjusių apleistais pirm Markso? Ne. Jam tas neparėjo į galvą. Jis tikėjo į evoliuciją žmonijos.

Kaip mes suprantame socializmą? Prisimena žodžiai vieno socialisto: – „Mes suprantame jį, ant nelaimės, labai siaurai, lyginai kaipi kokį amatą, – daleiskim kurpiais, kuriam pripažintume tiesą čiupinėtį per visą gyvenimą tik vien ylą; vienok gi tas pats gyvenimas jį verčia nusitverti ir adatą ir ekliutą, ir

knygą ir kują.”

Draugai shenandoah'iečiai sako: „per mažai socializmo “Kovoje”. „Labai mažai mes težinome, kas tai yra socializmas.” Szventa teisybė! Jeigu daugiau, negu „mažai“, žinotume apie socializmą, tai neprotestuotume prieš socialistų raštus. Ko yra “Kovoje” per mažai, tai mes paaiškinome praėjusiam numeryje. Tegul draugai pasirupina, kad to būtų užtekinai; tegul draugai rašo ir patį “K-n”, – tai bus ganėtina visko.

Clevelando, O., 3-čia kuopa LSPA. susirinkime 24 rugpiučio nutarė: 1. Kad Centr. Komitetas apdirbtų ir atspaudintų knygutes visiems partijos draugams, ant kurių užsirašytų mėnesinė mokestis. 2. Atskaitas, t.y. Partijos finansų stovį, talpjt „Kovoje“ kas trys mėnesiai, pagal Seimo nutarimo. 3 Aukos sudėtas kelionei delegato ant terptautiško socialistų Kongreso į Niderlandiją, patariame sunaudoti reikalams revoliucijos.

4 Kankjinių kasą priskirti prie revoliucijos šelpimo kasos, kad būtų kuomi daugiau pašelpt revoliuciją.

5 Klausiamo „Kovos“ redakcijos, kodėl niekad Partijos atskaitose nėra mineta, kiek redaktorius gauna ant mėnesio algos už savo darbą prie „Kovos“? Gal draugas, J.O. Szirvydas tik vakarais redagavoja „Kovą“, o dienomis dirba dirbtuvėj? Tas būtų negalima ir ne socialistiškai.

6 Patariam visiems draugams mūsų partijos, kad pamemt klausimus paduotus Chicagos kuopos kas link Komisijos prižiurėjimui „Kovos“ reikalų. Komisiją patariame išrinkt iš tarpo savęs Philadelphijos kuopai. – Mūsų kuopa dabar skaito 11 tvirtų sąnarių, kurie ir lanko susirinkimus ir remia partiją pinigaiskai.

Pasarga Redakcijos – Apmokėjimai redakcijos ir podraug redaktorius reikalų, už 3 mėnesius arba kaip 3-čios kuopos broliai sako „alga“, tapo pakvitavota apyskaitose tilpusiose 18-tame No. „Kovos“.

Bibliografija.

„Lietuvos Socialdemokratų Partijos Manifestas“. Išleido Centr. Kom. LSDP. – 8 psl. 2 c.

„Kur dingsta mūsų su dėti mokesčiai.“ Persp. iš „U-6“.

Tautiškosios politikos knygynėlis N 2. TH26. 05. p. 12 5 c.

„Išvien į kovą.“ Atsis. 1 p. I sl. 05. birž. mėn. LDP.

Lalis, A. „Angliskos ir lietuviškos kalbų žodynas“.

Antra dalis: angliskai lietuviška. Išl. turtu ir spanda „Lietuvos“: 924 33-rd str., Chicago, Ill. 1905. Psl. VIII-383.

Kaina \$ 4.00.

„Nasim obviniteliam“. Išl. rūsai soc. revol. 05. psl. 77.

Už apgarsinimus „Kovos“ redakcija neapsiima prieš visumene atsakyt ne teisintis.

APGARSINIMAI.

Adresai Centrališkojo Komiteto Liet. Soc. Par. Am.

Organizatorius: J. O. Szirvydas, 412 Siegel str. Philadelphia, Pa.
 Sekretorius susisėsimų J. Baltrusaitis 224 E. Main str. Plymouth, Pa.
 Sekretorius turtų S. Gribauckas 60 Dayton ave. Passaic, N. J.
 Izdiniškias — Dr. J. Szliupas. 328 Federal str., Philad., Pa.
 Knygininkas — K. Jonaitis. 1227 Kater str., Philad., Pa.

Susirinkimai.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus kožo mėnesio 2-trame utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd Str.
 Organizatorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.
 Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai laikomi paskutiniame nedėldienyje kiekvieno mėnesio Ažuko salėje:—3901 Auburn ave a kerte 33-th gatvės, 1-mą val. popiet.
 Organizatorius J. Jančauskis, 95 Canalport ave.
 Sekretorius, J. Krūmas, 4556 So. Ashland ave.
 Shenandoah, Pa. kuopa LSPA. nutarė daryti susirinkimus kas dvi nedėli pas kasierių J. Aušiarą. Kiekvieno priderytė yra prikalbinti kiek galint daugiau sąnarių.
 Sekret. A. BALTRUSAITIS, Cor. Poplar ir Catharine str.
 Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laiko susirinkimus kas utarninką 7½ val. vakare, po No. 570 St. Clair str.
 Vardan kuopos, T. BARTKUS, 19 Peck ave.
 Brooklyn, N.Y., 19-ta k. LSPA. susirinkimai atsibuna kas pirmą nedėldienį mėnesio, po No. 72 Grand str.
 Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 28, N. Spring str.

ADRESAI KUOPU VIRSZININKU.

Norėdami įstoti į LSPA. arba gauti informacijas apie visus dalykus, lytinėius mūsų partijos ir mūsų literatūros, vientau čia, kreipkitės kiekvienas prie savo apygardoj čsančių mūsų istovų. Čia žemiau paduodame jų adresus:
 14 kuopa, V. P. Česna, 731 W. Lexington Str., Baltimore, Md.
 6 k. P. Kallius, 532 Ann Str., Allegheny, Pa.
 25-tos, k. B. Ziurys, Bx. 371, Naugatuck, Conn.
 18-tos k. V. J. Raudonius, Collinsville, Ill. P.O. Bx 205.

„KOVA“ galima gauti pirkt kas subatą, pavieniais numeriais po 5 c., pas šiuos mūsų atstovus ir platintojus raštų:

- A. Siderevyčius, 569 Hamilton str. CLEVELAND, O.
- A. Žvinakevyčius, 40 E. Center str. SHENANDOAH, PA.
- Fred. B. Vokietaitis, Box 672, SHELTON, CONN.
- J. Petrikys, 1514 Ross Ave. SCRANTON, PA.
- A. Stonelis, 24 West str. NEWARK, N.J.
- M. J. Motunnas, 225 W. Pratt Str. BALTIMORE, MD.
- M. Padolskis, 24 N. Empire Str. WILKES BARRE, PA.
- E. Froomes, 73 Grand Str., Sta. W — BROOKLYN, N. Y.
- P. Kallius 532 Ann Str., ALLEGHENY, PA.
- M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Str. PHILADELPHIA, PA.
- J. Miliauckas, 1702 Wharton Str., S.S. PITTSBURG, PA.
- A. Žimontas, 3253 Morgan Str., CHICAGO, ILL.

VIENYBE LIETUVNINKU

Išleidžiamas nuo 1886 metu, kas seređa. Paduoda svarbias ir akyvas žinias iš Amerikos, Lietuvos ir viso pasaulio. Noredami dasizinti apie dabartini padėjimą Lietuvoj užsirašykite „Vienybę Lietuvninku“.

Kaštuoja ant metu \$ 2.00 Adresuot reikia teip:
 J. J. Paukštis, 224 E. Main Str. Plymouth, Pa.

CARIŠKA MYLISTA!

Dvigalve Rosijos hydra, paprastai caru vadinama, dave žmonem, išskiriant žydus, „liuosybę tikejimo“. Kas nori įgauti tikrą išmanymą, ką ta mylista reiškia, tegul skaito knyga — „KANKINTOJAI IR KANKINTINIAI UŽ MOKSLA“ parašyta Kunigo Vl. Dembskio; nes meginti sutaukinti tuodu žodžiu, butu biauressniu juoku, negu kalbėti ape verdantį ledą arba užsalusią liepsną. Knyga [190 psl] galima gauti tiktai pas autoriu:
 Rev. V. Dembskis, 328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
 Knygos preke.....\$1.00.

„LIETUVA“

Savaitinis laikraštis, iszeina kas pėtnyczia Chicago, Ill. Prenumerata Suv. Valstijose, Kanadoje ir Meksike:
 ant metu \$ 2.00.
 ant pusės metu \$ 1.00

Europoje ir kitose viešpatystese:
 ant metu \$ 3.00;
 ant pusės metu \$ 1.50.

„Lietuvos“ redakcijoje galima gauti visokių lietuviszkų ir lenkiszskų knygų; čzia yra didžiausia lietuviszka knyginyczia visoje Amerikoje. Teipgi „Lietuvos“ redakcija parduoda szipkortes ant geriausių ir greicziausių laivų ir siunczia pinigus į visas dalis svieto geriau ir greicziau kaip visi kiti. Su visais reikalais adresuokite teip:
 A. Olszevskis, 924 33-rd Str. Chicago, Ill.

GRAMATIKA ANGLISZKOS KALBOS

su isztarymu kiekvieno žodžio lietuviszškai—sekancziai: chair (czēr), kedė; face (fėis) veidas; village (vilidž), kaimas ir tt.
 Knyga apdaryta, 147 puslapiai, su prisiuntimu —\$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per „Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,
 Box 15, Station D.
 New York City.

Mokslainė Dėl Visu

Neseniai atkeliavusių iš seno kontro; angliskai, vokiškai ir lietuviskai, — skaityt, rašyt ir kalbėt. Bus paaiškinama kaip vartot kožną žodį pagal gramatikos, kuri pradės išeit 30-tą rugščjo, kasnedėl po lekeiją, knygos formoje ir kaštuos prenumerata iki 30 balandžio \$ 1.00.

Adrisas: J.J. Rickvich, 32 Grand str. Brooklyn, N. Y. [17—20]

Dovena tik ant trumpo laiko.

Už \$ 1.00, vertės \$ 2.50.

Knyga Medikologija, turinti 200 pusl. Didžio 7x9 colių su 85 paveikslais. Aprašytos visos ligos be skyriaus; kaip apsisaugoti nuo užkrečiamų ligų ir kaip išsigydyti. Receptai yra užrašyti lotyniskai, angelskai, vokiškai ir lietuviskai. Dang akvyvų žinių jaunūmėni. Jeigu nori apsivest, nori užauginti sveikais vaikus, nusipirk šitą knygą, o viską žinosi ir užėdysi daug pinigų; niekad tau nereikės daktaro, bñsi sveikas ir ilgą amžių turėsi. — Sapnų knyga, 50 c. Monų knyga, 1.00. Gramatika angelskai-lietuviska ir lietuviskai-angelska, \$ 2.00. — Pinigus siųsdami adresuokite:

Mr. Gettch, 27 Hudson ave.
 BROOKLYN, N.Y. [20—22]

N. GZELEDINAS.

921 S. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Saliunas

Gardųs ir szvieži gėrimai; puikus vynas, visokis sznapsas ir likeriai; skanus alutis. Pirmiausia lietuvių užėiga.

Dr. J. Szliupas.

328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
 Main 47-50-A (Keystone Telephone).

AR KRAUSTAISI KUR? eik pas J. Jakszti

Jis tau perkraustys nors krasztan svieto, perveža fornicius, parduoda malkas; priima apsteliavimus žodžiu ar rasztu. Gyvena:

1331 So. Front Str., Philad. Pa.

PIRMOJI LIETUVISZKA

Mėsinyczia ir Grosernia.

S. ARBASZAUSKAS

1229 So. Second Str., Philad. Pa.

Keystone Teleph. Main 46-84 D.

Užlaiko kasdien szviežią mėšą, kiauliena, verziėnā, jautienā, avineziėnā, kumpiai szvieži ir rukyti, visokios deszros; teipgi užlaikau miltus, cukrų, kavā, arbatā, suri, silkes ir viską, kas tik yra reikalinga žmogui dėl maisto, ir viskas pigiau, negu kur kitur.

VIENTATINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanūs szvieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likeriai; puikus cigarai.
 400 Mechanic str., Camden, N. J.
 Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A

PUKIAUSIS LIETUVIŲ

SALIUNAS.

Kas sykį čion atsilankys,
 Tas niekad o nesigraudys.
 Mus Alutis, vynas gardžiausi,
 Cigarai turkiški, geriusi.

Urta visi pas Mik. Varvuolį!

333 S. Howard str., arba kampas
 Howard ir Conway, BALTIMORE, MD.

VISI BALTIMORES LIETUVIAI PAS

I. TRASZEWSKY!

kurs ką tik atidarė naują salidnā po No. 105—107 W. Barre Str. Šaltas ir gardus alus: kad išsigeri, brolau, tai net per kulnis nudrožia—toks smagus! O tie jau cigarai, tai tik sakau jau—nesvietiška kvėpia. O vėla toks dailus pultebelis pasiboviniui! [12—15]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermentims, baliams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje —

Keystone Telephne Main 48—42 D.

Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

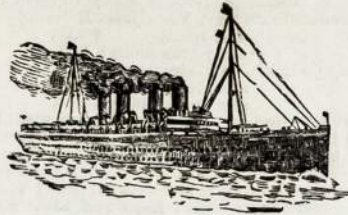
GERIAUSIA APTIEKA. ZIONS PHARMACY

S. E. Cor. 3 čios ir Christian St., Philadelphiajoje.

Gryni vaistai, nebrangios prekės ir saužiniszkā patarimas visose szakos medicinos. Teipgi mes gelbstime visiems žmonėm jieszkantiem sveikatos.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikieta

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4-tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkvičiame visus lietuvius mūsų vientaučius ir draugus apsilankyti ir persiliudyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEKYŲ

Viskas pagal naujausios mados reikalavimą, geriausi pirkiniai, pigiausias prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas musu lankytojams už dyką.

BUK ISZMINTINGAS!!!

SKAITYK

„Vadova in Sveikata“

Jei sergi, tad pirmiausia, kaip kreipsies prie daktaro; prisiųsdamas keletą stampų, reikalauk ir perskaityk su atyda knygą, parašytą Prof. Dr. E.C. Collins

„Vadovas į Sveikatą“

didelių 128 puslapių, su koleravotais paveikslais; perstatant visus organus ir slaptinas vidurines dalis žmogaus kūno subudavojimo, — Ji naudinga sveikiems ir ligoniams.

Toj knygoj atrasi, gal tau dar nereikalingas daktaras, o jei jau be geros daktariškos pagalbos ir gerų vaistų, negali but išgydytas, tai per tą knygą, savo visas silpnybės ligos, kaip per veidrodį permatsi ir aiškiai galėsi žocžiu ar per laišką, savo tikrą ligą kaip ant delno išdėstyt, taip kad geras specialistas daktaras, pasiėventęs profesijai gydymo, tikrą pagalbą ir išgydymą suteikt.

Dr. E.C. Collins Medical Institute yra Speciališkias daktaras visada ant kožnos ligos, ir visokės vyrų ir moterų ligas paprastas ir chroniškas su geriause pasekme gydo. — Dėl kožno apsilypninto ligoms, Speciališkai vaistai tampa sutaisyti, po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica ir visą pasaulę.

Rašant adresnok: **Dr. E.C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th Str. New York City.

Offisas atdaras nuo 10 iki 5 po piet; pasilsio dienomis nuo 10 iki 1 p.p.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj: tikras Pain Expelleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daiktai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higieniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Šneka visokiais liežuviais.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.
H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisznėka lietuviškai. Pigių prekės.

B. RAMANAUSKAS.
938 So. 2-nd; Philad. Tel. 65-15 D. Market
SALIUNAS.

Čia galima gauti išsigert skaniausių gerimų: šnapso, vyno, likerų, svežio alucio ir tt. Kvėpanti cigara užkandžiai per dieną ant stalo.

LIETUVIŠKA APTIEKA
Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str., Philadelphia, Pa.

Prilaikome visuomet krautuvių grynus vaistus, visokias europėjiskas šaknis; teipi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartujų vyną, Pain expellerį, šviežias dielas. — Užkvičiame visus lietuvius lankytis į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

E. W. Giles.

APTIEKORIUS ANT KAMPO 2-nd ir FEDERAL
Trinerio Kartusis Vynas 1.00
Severos Balsamas 50
Severos Pilvo Bitersas 1.00
Receptus sutaiso ant visokių kainų dieną ir naktį

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advokatą, kiekviename legaliskame reikale, kreipkis pas

Luther S. KAUFFMAN

ATTORNEY-AT-LAW

1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

TEMYKIT DARBININKAI!

VINCAS NEMURA laiko SALIUNA po
No. 215 S. Sharp str., Baltimore, Md.

Ten rasit geriausių ir gardžiausių gerimų ir šėp jam visokiam reikale žmogni duoda rodą, nes yra tikras lietuvis ir darbininkas.